

Lékaři testují očkování proti melanomu. Vakcína je založená na principu mRNA

ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/lekari-testuji-ockovani-proti-melanomu-vakcina-je-zalozena-na-principu-mrna-348763

Tomáš Karlík

před 6 | Zdroj: UCLH, Merck, Moderna

Ilustrační foto

Zdroj: Pixabay/ Triggermouse

Během pandemie covidu-19 se technologie mRNA vakcíny ukázala jako bezpečná a rychle aplikovatelná. A teď se zkouší i proti dalším onemocněním – například proti melanomu. První studie proběhly úspěšně, a proto teď vědci očkování testují na větším vzorku pacientů.

Dvaapadesátiletý Steve Young je hudebník, jehož život změnila rakovina – už dvakrát. Poprvé, když mu lékaři odhalili zhoubný melanom ve druhém stadiu, který mu pak odstranili. Podruhé teď, když vstoupil jako dobrovolník do studie. V ní se na něm a další asi tisícovce lidí testuje očkování proti rakovině: experimentální vakcína založená na principu mRNA, která by měla zajistit, že se mu už toto zhoubné bujení nevrátí.

Jde už o třetí fázi klinické studie, což znamená, že látka mRNA-4157 už byla otestovaná v laboratorních podmínkách i na zvířatech a pak i na malé skupině lidských dobrovolníků. Údaje z této druhé fáze naznačují, že když se přípravek podá lidem po chirurgickém odstranění zhoubného nádoru kůže, klesá u nich pravděpodobnost návratu nemoci o 44 procent.

[odkaz](#)

[Nobelovu cenu za medicínu získali vědci za výzkum vedoucí k vývoji mRNA vakcín proti covidu](#)

Testované osoby včetně Younga netuší, jestli dostaly opravdovou vakcínu, anebo jen standardní léčivo, které se používá proti recidivě melanomu. Stejně tak to neví dokonce ani jejich lékaři, kteří je mají v péči – tato studie je tedy takzvaně dvojité zaslepená, díky

čemuž může přinést objektivní výsledky, v nichž se nemohou projevit předsudky léčených i jejich léčitelů.

mRNA cesta

Vakcínu vyrobili vědci ze společnosti Moderna, která se proslavila během covidové pandemie jako tvůrce jedné ze dvou na Západě nejpopulárnějších očkovacích látek. Na vakcíně proti melanomu spolupracuje s další farmaceutickou společností Merck.

Princip je vlastně stejný jako u dobře známých proticovidových látek: organismus dostane jen návod, jak si v buňkách vyrábět určité proteiny. V případě covidu to znamenalo takové, které ho naučí bojovat proti viru SARS-CoV-2, u melanomu je o něco složitější: tady vakcína naučí buňky, jak vytvořit až 34 různých bílkovin, které se vyskytují pouze v nádorových buňkách. A díky tomu je pak bude imunitní systém schopný odhalit a případně zlikvidovat, když se v těle při recidivě znovu objeví.

odkaz

[Blíží se vakcíny proti rakovině i srdečním nemocem. Vědci využívají technologii mRNA](#)

Tato terapie se užívá společně s jedním lékem, který se využívá pro blokaci růstu rakovinných buněk. Autoři vyzdvihují ještě jednu výhodu: tuto látku lze individuálně přizpůsobit každému jednotlivému pacientovi tím, že se zaměří na jeho specifické nádorové onemocnění.

Melanom patří mezi nejčastější zhoubná onemocnění v Česku – ročně na něj umírá kolem čtyř set lidí. Výskyt tohoto onemocnění na celém světě stoupá a Česko není výjimkou. Ročně si takovou diagnózu vyslechne kolem dvou a půl tisíc pacientů.

„Jsem nadšený, že jsem součástí této klinické studie,“ dodal Steve Young – přestože vlastně neví, jestli vakcínu dostal.

Štítky

[Věda](#) [Věda](#) [Rakovina](#) [Melanom](#) [Očkování](#) [Vakcína](#) [mRNA](#) [Covid-19](#) [Moderna](#)
[Steve Young](#)